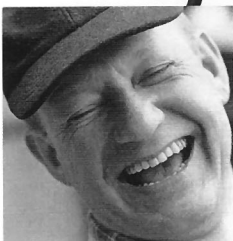

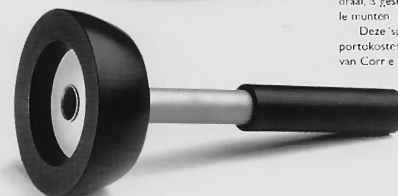
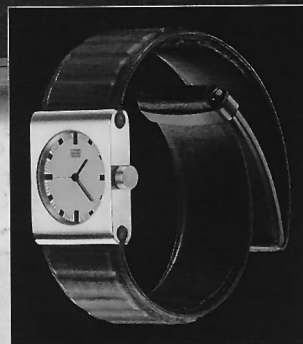
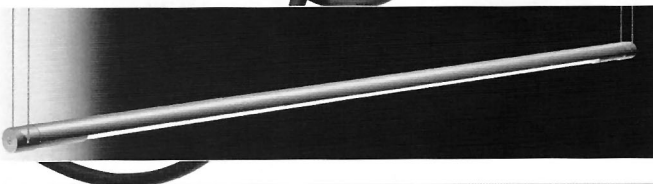
KUNST

BRUNO NINABER VAN EYBEN TUSSEN KUNST EN VORMGEVING

In de hal van Mariahoeve wordt deze weken een serie van acht gietijzeren schalen getoond van vormgever-ontwerper-beeldend kunstenaar Bruno Ninaber van

Eyben. De eigenschappen van dit bijzondere kunstwerk zijn kenmerkend voor zijn stijl: constructivistische strengheid tegenover een lyrisch aandoende mildheid.

BOEK BRUNO NINABER

'Bruno Ninaber van Eyben, with compliments' is de titel van een uniek boek dat recent over het werk van de kunstenaar is uitgegeven. Het boek dat is verpakt in een vilten foudraal, is gesignd en genummerd en bevat acht originele munten.

Deze 'special edition' is te koop voor 135 euro plus portokosten en kan worden besteld via het emailadres van Corrie van der Veen: cvdveen@nagon.nl.

Is de beroemde rood-blauwe stoel van Rietveld nu een vrij kunstwerk of een product van interieurvormgeving? In de museale waardeschaal slaat dit ontwerp door naar het gebied van de kunst en is derhalve te zien in onder andere het Museum of Modern Art in New York. Hoe verhouden vrije en toegepaste kunst zich tot elkaar?

Goede vormgeving heeft weliswaar artistieke en culturele betekenis, maar is gebonden aan praktische en economische criteria en commerciële doelmatigheid. Er is evenwel een randgebied waar vrije en toegepaste kunst elkaar wel degelijk ontmoeten en het is daar waar vormgever-ontwerper-beeldend kunstenaar Bruno Ninaber van Eyben (1950) te vinden is.

KRACHT EN VISIE

Het begint al met zijn opleiding. Hij is in 1971 afgestudeerd aan de Maastrichtse Academie voor Beeldende Kunsten, waar hij toen al tot de conclusie moet zijn gekomen dat kunst en industriële vormgeving niet zo categorisch te scheiden zijn. Het gaat hem om het visualiseren van een idee.

Of dat idee nu luistert naar een unicum met een hoog artistiek gehalte of naar een industrieel massaproduct met een hoge

gebruikswaarde maakt hem niet veel uit. Wat hij van zichzelf eist is dat wat hij ontwerpt en bedenkt, autonoom en oorspronkelijk is. Het moet iets zijn, een zelfstandig ding dat ruggegraat heeft, kracht vertoont en een visie uitstraalt.

VEELZIJDIG OEUVERE

Bruno Ninaber van Eyben heeft in de dertig jaar van zijn loopbaan een veelzijdig oeuvre van constant niveau opgebouwd. Objecten die in oplage zijn vervaardigd, zoals polshorloges en het bekende zwarte hanghorloge en de al meer dan dertig jaar in productie gebleven TL armatuur. Een mega-oplage haalde uiteraard de nu helaas verdwenen gulden. In de Tweede Kamer werd in de jaren tachtig een motie ingediend om die munten niet in roulatie te brengen. De motie haalde het niet en het is curieus dat nu in diezelfde Tweede Kamer de voorzittershamer wordt gehanteerd, die Bruno Ninaber van Eyben heeft ontworpen. Ook bij AEGON werd hij regelmatig ingeschakeld voor het ontwerpen van relatiegeschenken, waaronder een penning. Een overzicht van zijn werk is te vinden in het livijge boek over hem en van hem, 'With Compliments', dat pas is verschenen en werd gepresenteerd bij de tentoonstelling van de gietijzeren schalen in

het Stedelijk Museum te Amsterdam. Behalve dat een overzicht wordt gegeven van de door hem uitgevoerde producten, worden in deze monografie zijn visie op het vakgebied, zijn inspiratiebronnen en zijn fascinaties belicht.

DE SCHALEN

Tegen de achtergrond van de jarenlange relatie met AEGON, lag het dan ook in de lijn dat de in april van dit jaar in het Stedelijk Museum in Amsterdam geëxposeerde serie van acht gietijzeren schalen vervolgens werd getoond in de hal van het Mariahoeve. Het zijn geen gebruiksvoorwerpen, maar autonome vormen.

"Ik wilde iets anders tonen dan op eerdere tentoonstellingen. Deze schalen zijn te groot om als krantenbak of fruitschaal te dienen, maar ze zijn ook weer niet zo groot dat ze me afwijzen. De maat bepaalt hoe je een voorwerp ervaart. Er zit een zekere afstand in," zegt Bruno Ninaber van Eyben in een interview met Frederike Huygen in het Financieele Dagblad. Hij verklaart dat hij zich voorstelt deze objecten te zien in een grote ruimte, op een rij, in een entree van een gebouw. Het was dan ook niet moeilijk hem te bewegen dit unieke project, zij het tijdelijk, naar AEGON te halen.

GIETIJZER

De serie schalen is zijn meest recente werk en luistert naar een systeem. Vier schalen hebben ronde vormen, met min of meer hollingen en bollingen. In de andere vier bestaat de wand uit hoekige, getrapte randen. Zo de buitenkant opvalt door vormschonheid, is de binnenkant van de schalen van een andere orde en leveren door kleur en oppervlaktebehandeling een veel vrijere belevingswereld op. Constructivistische strengheid tegenover een lyrisch aandoende mildheid. Eigenschappen die kenmerkend zijn voor de stijl van Bruno Ninaber van Eyben.

Bijzondere vermelding verdient het materiaalgebruik: gietijzer. De fascinatie voor dit materiaal ontstond toen hij bezig was met de ontwikkeling van een vijfzeltje in gietijzer als een relatiegeschenk voor Randstad. De behoefte om behalve op het doorgronden van dit materiaal de aandacht ook intensief te richten op vormexperimenten, heeft geleid tot de realisatie van dit unieke project. Het is even bijzonder als verheugend dat AEGON, na de museale presentatie, in staat is dit ontwerp, dat een perfect samengaan van materiaal, techniek en verschijningsvorm aan de orde stelt, in huis te hebben.

Corrie van der Veen

Bruno Ninaber van Eyben, 8gietijzeren schalen, 2002, ø75cm, hoogte 37,5cm (foto Xander Hendriks)